

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLAM BİLİMLERİ - YL
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
İslam Hukuk Metodolojisinde Kaynak Kavramı	TİB5052		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Temel İslam Bilimleri - YL - Lisansüstü (Yüz yüze)				
Amaç	İslamın geldiği günden günümüze kadar oluşan gerek bilgi kaynakları gerekse Kitap ve sünnet'ten hüküm çıkarmada baş vurulan ilke niteliğindeki kaynakları olsun bunların tanımak ve anlamaktır.				
Ders İçeriği	İctihadi kaynaklar ve yürürlük kaynakları şeklinde konu ikiye taksim edilecektir. İctihadi kaynaklarda fıkıh usulü kaynaklarında ele alınan konular işlenecek. Yürürlük kaynaklarında ise fıkıh kitapları; fetva kitapları; kanunnameler; şer'iyye sicilleri; kanunlar ve diğer düzenleyici tasarruflar ele alınacaktır.				
Ders Veren	Doç. Dr. Bayram DEMİR				
Ders Kaynakları	Bayram Demir, İslam Hukuk Metodolojisinde Kaynak Kavramı, Zeydân, Abdülkerim. el-Veciz fi Usul'i'l-Fıkh				

Hafta	Konu
1	Genel olarak kaynak kavramı
2	Kur'an-ı Kerim
3	Sünnet
4	İcma, kıyas
5	Tali kaynaklar: İstihsan, Mesâlih-i mürsele
6	Zerafi
7	Örf ve Adet
8	Sahabi kavli
9	Şer'u men kablena, İstishab
10	Yürürlük kaynakları
11	İslam hukuk tarihi sürecinde yer alan yürürlük kaynakları
12	Fıkıh kitapları, fetva kitapları
13	Kanunnameler, Şer'iyye sicilleri
14	Kanunlar ve diğer düzenleyici tasarruflar

Ders İş Yüğü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	3	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	6	14
Ara Sınav 1		24	1
Final		24	1
Ödev (Sunum)		25	1
Ders İş Yüğü:		199	
AKTS (Ders İş Yüğü / 25.5):		7,80	

Program Çıktıları	
1	Temel İslam bilimleri alanındaki temel kaynakları, gerçekleştireceği bilimsel araştırmalarda kullanabilecek düzeyde tanıır.
2	Araştırma yapma ve kaynakları uygun şekilde kullanma becerisine sahip olur.
3	Araştırma yapabilecek yeterli bilgi birikimini edinir ve alanla ilgili temel bilgilere sahip olur.
4	Bilgi kaynaklarından elde ettiği bilgileri, bilimsel kriterler çerçevesinde değerlendirir.
5	Alanla ilgili meseleleri tanıır, söz konusu meseleler üzerinde bilimsel düşünme becerisi kazanır.
6	Alanla ilgili kaynakları kullanabilecek derecede Arapça ve bir batı diline sahip olur.
7	Bilimsel araştırma etiğine sahip olur.
8	Alanla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
9	Alanında edindiği bilgileri, farklı alanlardan gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar ve yeni bilgiler üretir.
10	Alanla ilgili edindiği bilgileri sözlü ve yazılı olarak kullanma becerisine sahip olur.
11	Alanıyla ilgili etkinliklere katılır ve katkıda bulunur.
12	Uzmanlık bilgi ve becerilerini, disiplinler arası çalışmalarda kullanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12
Pozitif hukukta ve İslam hukukunda kaynak kavramını tanımlayabilir	5	5	5	4	4	3	-	4	3	3	5	2
İslam hukukunun içtihadi kaynaklarını tanımlayabilir	5	5	5	4	4	3	-	4	3	3	5	2
Tarihi süreç içinde uygulamada oluşan İslam hukuk kaynaklarını bilir	5	5	5	4	4	3	-	3	3	2	4	2
Ortalama Değer	5	5	5	4	4	3	-	3,67	3	2,67	4,67	2

